

Seat No. : _____

XQ-110

B.A. (Sem.-II)

April-2013

Political Science

(Introduction to Political Science - II)

(Core - 111)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : (૧) પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

(૨) બધા પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

૧. (અ) સ્વતંત્રતાના વિવિધ ખ્યાલો સમજાવો.

૭

અથવા

ન્યાયના વિવિધ પ્રકારોની ચર્ચા કરો.

(બ) સમાનતાના ખ્યાલની માહિતી આપો.

૭

અથવા

ન્યાયનો અર્થ અને મહત્ત્વનું વર્ણન કરો.

૨. (અ) અધિકારોના અર્થની સમીક્ષા કરી અધિકારોનું મહત્ત્વ સમજાવો.

૭

અથવા

મૂળભૂત ફરજોના વિવિધ પ્રકારો તપાસો.

(બ) કાયદાના વિવિધ પ્રકારો સમજાવો.

૭

અથવા

કાયદાની મહત્ત્વની લાક્ષણિકતાઓની રૂપરેખા આપો.

૩. ટૂંકમાં જવાબ લખો :

૪ × ૪ = ૧૬

(૧) ન્યાયના વિવિધ પરિમાણો.

(૨) સમાનતાનો અર્થ આપો.

(૩) સ્વતંત્રતાના ખ્યાલની મુખ્ય લાક્ષણિકતાઓ.

(૪) કાયદાના ઉદ્ભવસ્થાનો.

૪. એક-બે લીટીમાં જવાબ આપો :

૨ × ૬ = ૧૨

(૧) આર્થિક સ્વતંત્રતા એટલે શું ?

(૨) ન્યાયનો અર્થ આપો.

(૩) સામાજિક સમાનતા એટલે શું ?

(૪) ફરજોનો અર્થ આપો.

(૫) વહીવટી કાયદો એટલે શું ?

(૬) સામાજિક અને રાજકીય અધિકારો એટલે શું ?

૫. (અ) કૌંસમાં આપેલ શબ્દોમાંથી યોગ્ય શબ્દ વડે ખાલી જગ્યા પૂરો :

૭

- (૧) સ્વતંત્રતાના ખ્યાલનું સ્વરૂપ _____ છે. (સૈદ્ધાંતિક, વર્તનલક્ષી, હકારાત્મક)
- (૨) _____ એ સ્વતંત્રતાના ખ્યાલનો મુખ્ય પાયો છે. (રાજકીય સિદ્ધાંત, સર્વાધિકારવાદ, આતંકવાદ)
- (૩) _____ સ્વતંત્રતાના ખ્યાલના મુખ્ય દાર્શનિકોએ તરફેણ કરી છે. (હોબ્સ, લૉક, રૂસો)
- (૪) _____ કાયદાનો પ્રકાર છે. (ફોજદારી કાયદો, સામાજિક કાયદો, રાજકીય કાયદો)
- (૫) _____ હક્ક નાગરિક અધિકારના આધારે પ્રાપ્ત કરી શકાય છે. (નાગરિકતા, કુદરતી, સમાનતા)
- (૬) _____ ન્યાયનો સિદ્ધાંત માનવ સંબંધોની તરફેણ કરે છે. (રાજ્ય સંબંધો, માનવીય સંબંધો, રિવાજ સંબંધો)
- (૭) _____ સ્વતંત્રતા એ સમાનતાના ખ્યાલની સાથે સંબંધ ધરાવે છે. (ઉદારવાદી, મૂડીવાદી, બહુત્વવાદી)

(બ) વિભાગ-‘અ’ ને વિભાગ-‘બ’ સાથે જોડો :

૭

વિભાગ-અ	વિભાગ-બ
(૧) સ્વતંત્રતા	(a) સુધારણા
(૨) ન્યાય	(b) કાયદા નિર્માણ
(૩) કાયદો	(c) શિક્ષણનો અધિકાર
(૪) હક્કો	(d) કાયદાનું શાસન
(૫) સમાનતા	(e) નૈતિક ફરજો
(૬) ફરજો	(f) કાનૂની ન્યાય
(૭) કાયદાનાં સ્ત્રોત	(g) કાયદા સમક્ષની સમાનતા
	(h) સમાન સ્વતંત્રતા

Seat No. : _____

XQ-110
B.A. (Sem.-II)
April-2013
Political Science
(Introduction to Political Science - II)
(Core - 111)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- Instruction:** (1) Attempt questions.
(2) All questions carry equal marks.

1. (a) Explain the various concepts of the liberty. 7

OR

Discuss the various types of the justice.

(b) Give an information about the concept of an equality. 7

OR

Describe the meaning and importance of the justice.

2. (a) Review the meaning of the rights. Explain an importance of the rights. 7

OR

Examine the various types of the Fundamental Duties.

(b) Explain the various types of the law. 7

OR

Give an outline about the major characteristics of the law.

3. Write short answer : 16

- (1) Various dimensions of the Justice.
- (2) Give meaning of an Equality.
- (3) Major characteristics of the concept of the liberty.
- (4) Sources of the law.

4. Write answers in **one** or **two** lines. 12
- (1) What is Economic Liberty ?
 - (2) Give meaning of the Justice.
 - (3) What is social equality ?
 - (4) Give meaning of the Duties.
 - (5) What is an Administrative Law ?
 - (6) What is Social and Political Rights ?

5. (a) Fill in the blanks with appropriate words given in the brackets : 7
- (1) The Nature of the concept of the liberty as the _____.
[Theoretical, Behavioural, Positive]
 - (2) _____ is the major basis of the concept of the liberty.
[Political Theory, Totalitarianism, Terrorism]
 - (3) _____ is the major philosophers who take in the favour of the concept of an Equality. [Hobbs, Lock, Rousseau]
 - (4) _____ is the types of the law. [Criminal law, Social law, Political law]
 - (5) _____ Rights is obtain by the basis of the Civic Rights.
[Citizenship, Natural, Equal]
 - (6) _____ Theory of Justice has been supported to the Human Relations.
[State relations, Human relations, Customs relations]
 - (7) _____ Freedom is to take the relations with the concept of an equality.
[Liberal, Capitalist, Pluralistic]

- (b) Match the words Group – A with Group – B : 7

Group – A	Group – B
(1) Liberty	(a) Reformation
(2) Justice	(b) Legislation
(3) Law	(c) Rights to Educations
(4) Rights	(d) Rule of Law
(5) Equality	(e) Moral Duties
(6) Duties	(f) Legal Justice
(7) Sources of the Law	(g) Equality before the law
	(h) Equal freedom